

Nolite sperare
et captivas nolite conparare
ne si affuerint nolite cor apponere
Sicut locutus est deus huius die
quia pulchritudo dei est et tibi conparatio
misericordia: quia in reddis
ut uetera opera sua. **ps. dauid.**
Dicit deus unicus: ad te de
vigile. **S**icut in te animi
mea: quam cum propter tibi
mea. **I**n terra deserta in
agrola sic in sancto appa
re: ut uiderem uirtutem tuam
glam. **Q**uoniam nichil
misericordia tua super uitas: h
uere laudabunt te. **S**ic benedi
te in uita mea: et in nomine
maius manus tuas. **S**icut h
et pinguedine repleatur an
im. **R**: et labris exultationis lau
dit os meum. **S**ic memor sum tu
stratum meum in uertitibus
italor in te: quia finis adu
uicis. **E**t in uelamentis al

132,5 (4947)

II / 132

W
O
I
H
C
H
T
E
N
N
O
V
M
B
R

AUGUSTI
GYMNASII
GORLICENSIS
PALAESTRA
ORATORIO-POETICO-SCENICA,
NICA,

b. e.

EXERCITIA
ORATORIA, POETICA, SCENICA,

publice,
aut in Perorantium Cathedra, aut in
Theatro Scenico,

A
Florentissima Juventute Scholastica
Gymnasii Gorlicensis,

intra
Doctrina instaurata ac publicata

DECENNIVM ULTIMVM,
AUDITORIBUS ac SPECTATORIBUS

ERUDITIS,

PRÆSTITE
M. CHRISTIANO FUNCCIO,
RECTORE GORLIC.

pleraq; aucto s' sompso, b. e. e prompta
memoria, exhibit.

TOMUS IV

ACADEMIA
GYMNASII
GÖRLITZENSIS
PALASTRA
GRATORIO PŒTICO
NICA

EXERCITIA

GRATORIA PŒTICA SCENICA

[Faint, illegible handwritten text]

EXERCITIA
GRATORIA PŒTICA
SCENICA

GRATORIA PŒTICA
SCENICA

Y

ACTUS ORATORII CIVILIS
PRACTICI

76

SERMO SALUTATORIUS.

SALVETE VIRI!

VIRI et prima, et ima Cavea, Cavea item
media Viri, salвете!

Salвете, quotquot, officiosè ac peramanter invitati
rogatiz, et ipsi, in superiori hoc Athenaei nostri A-
roateris auscultandi gratià confluxistis!

Viri Nobilissimi, Amplissimi, Consultissimi, Excellen-
tissimi, maxime Reverendi, Experientissimi, Carissimi,
Præstantissimi, Humanissimi, salвете!

Salвете universi: salвете singuli! Singuli conjunctim, sin-
gulatim universi salвете! Vos cum primis Veneranda
urbis Capita, Patres Conscripti, milles nobis salвете!

Ita Ego equidem, Ego adolescentulus, Sacrarum hujus
Apollineæ quidam quasi admisionalis, dum in occursum
Vobis, auspiciatissimum hunc adventum Vestrum vulgari
illo præci Latè verbo, SALVETE! gratulaturus
veni, paulò protipius, protipiori animi affectu ductus, sed
non tam meo, quàm communi nomine, Vos saluto.

Et quidni in Splendidissima hac Panegyri id facerem?
Expectatissimus namq; adventus Vester nos omnes ad sa-
lutandum invitavit. Impulit ad plurimam Vobis salu-
tem dicendam congestus hic Vester acceptissimus.

Expectati utiq; venistis: expectati consedistis: expecta-
ti ad auscultandum Vos composuistis.

O nos ergo ex asse beatos: qui tali hodie honore digna-
ti sumus: quali vix alios alio die dignatos esse novimus.

Recreastis profecto, Vos Venerandi Urbis nostræ Pa-
tres, Vestro, quo serenare soletis omnia, nos conspectu,

Contigitq; et recreatio hæc nobis eò majori cum
cremento: quò longius dilata hodierna fuerunt ga
Gaudia puto: quibus pectorum nostrorum angus
as tam latè in frequenti hoc Vestro accessu dilata
ut vel ipsis serenis Vestris capiendis vultibus
jamjam sufficiant.

Fateor equidem, nihil esse miri: si ingens hic fulgor
vester, tenebris nostris subito obortus, oculos
stros perstringeret, nosq; omnes nictantes faceret.
At Vos vero, VIRI, gravitatem vestram, Sum
tate cumulatam, ita temperare dudum didicistis
ut illas oculis Vos contueri semper liceat.

Licet et nobis id hodiè: dum non gravatè ad p
scum illud omnis doctrinæ ac Virtutis Stadium
redijbis, quod pleriq; Vestrum à primis annis
maribus suis ingeniis decurrerunt.

Ita nimirum juro, placidissimis vultibus Al
arium invisere: ubi prima eruditionis Vestra
la, coelestia planè dona, elaborastis.

Macti proin his serenis Vestris estote vult
Viri Apollinares, eosdemq; et dicturis nobis, et
dicturis continuare mementote!

Næ nos Vestra hæc humanitate, constanti hæc con
tate Vestra, quæ utraq; ut spero, fruemur hodiè
stos nostros complebimus, novâ semper atq; novâ
prædicatione utramq; commemoraturi. Dixi.

ACTUS ORATORII CIVILIS

PRÆTICI
PROLOGUS

de
Summis Eloquentiæ viribus:

Vos Mæcenates, Fautores, Vosq; Patroni,
Perpetuis quorum gaudent recubare sub umbris
Phœbus, et Eusebie, Sophie, Themis et Meditrina.
Discite: PERIUM positi meminisse Leonis
In Nummo: sese terram inclinantis in udam
Anteriore pede, exorrecto desuper ipso
Mercurii sceptro, cum Lemmate: CEDERE SVADE

Flexanima
Hoc Emblem
Doctiloque
Grandia nunc
Scilicet innum
Cuncta penet
Quid? quod per
Dives, et irrig
Dicite, quæso,
Pessit in his te
Dicite: quis t
Id facit eloqui
Laude quidem
Ipse expugnari
Urbes: quodq;
Cum paucis fu
Sintq; truces
Turris: tan
Heroum: dud
At hæc quid n
Terruit Her
Ipsa ferens se
Scilicet ille,
Flumine dice
Non raro pr
Temporis atq;
Vis, toties Va
Innuere id le
Cum de cher
Vasti terrific
Defunctos, a
Alliciunt hon
Allestosq; so
Ferre corda
Quò vult hæc
Reginam han
Pasim quæ pa

Flexanima VIRI. Justa id si pensito lance:
 Hoc Emblemata docet: quod quæq; ferocia cedant
 Docitiloque Lingua; Lingua, quæ suavia nunc huc,
 Grandia nunc illuc docta est effundere ab ore.
 Scilicet innumeris splendet decorata triumphis
 Cuncta penetrantis sollers facundia lingua.
 Quid? quod permoveat mentes: cui copia fandi
 Dives, et irriguâ destillant pectore rores.
 Dicite, quæso, VIRI: quis cunctos vincere dictis
 Possit in his terris mortali sanguine cretos?
 Dicite: quis trahat et retrahat mortalia corda?
 Id facit eloquio dives cum laude perenni.
 Laude quidem multâ **FORIS** celebratur in Orbe:
 Ipse expugnârit quod multas Marte secundô
 Urbes: quodq; simul superârit Martia castra,
 Cum paucis fundens numerosas ense phalanges.
 Sintq; traces vallis licet hostes undiq; cincti
 Turris: tamen hos validi fregere lacerti
 Heroum: dudum quos vexit ad æthera virtus.
 At hæc quid memoro? Valuit plus lingua disertâ.
 Terruit Herculeum hæc quondam ceu fulmine pectus,
 Ipsa ferens secum penetrabile pondus ad arma.
 Scilicet ille, cui Peitho labra bina rigavit
 Flumine dicendi, profert sermone stupenda
 Non raro pro re sibi natâ, seroq; paratâ
 Temporis atq; loci ratione. O maxima fandi
 Vis, toties Vatum nobis celebrata per ora!
 Innuere id lepidè Veteres voluisse videntur:
 Cum de Mercurii virgâ finxere: quod ipse
 Vasti terrificis hæc faucibus evocet Orbi
 Defunctos, alios ad pallida Tartara mittens.
 Alliciunt homines blanda conamina Lingua,
 Allectosq; sono flectunt (Audite!) suavi.
 Ferrea corda potest facundia vincere dictis,
 Quò vult hæc ducens, quò non vult, inde reducens.
 Reginam hanc rerum venerandam quicq; salutat:
 Passim quæ patulò dominetur in Orbe potenter.

ajori cum
 fuerunt ga
 orum angu
 cesu dilata
 vultibus
 hic fulge
 is, oculos
 tes faceret
 tram, Sum
 im didicij
 iceat.
 vate' ad p
 s Stadium
 is annis
 vultibus Al
 is Vestra
 tote vultu
 is nobis,
 ati hæc con
 nur hodie
 r' atq; nov
 i. Dixi
 Hollerus Gort.
 IS
 troni,
 ib umbris
 Meditri
 Leonis
 dam
 RE SWAD

Et qui non? Radiant facundo fulmina Lingua
Undiq; vividius, noctu quam fulgida Phoebae
Fulget in axe poli, vincens splendore minores
Ignes: Oceanus si quando surgit ab amplo.
Talia dum recolo tacito sub pectore, mecum:
Cedere res Linguae gestas deprædando Virorum:
Gloria terribilis quos vexit ad aethera belli.
Fortuna constant, armis et robore constant
Grandia facta Virum: facit huc Occasio rerum.
Indole sed meliore, sed Artis dexteritate,
Usq; omnigeno constat facundia lingua.
Indeq; vult hujus qui celsum attingere culmen:
Huic opus est vigilis multum exhaurire laboribus
Musarumq; Sacris operari perpetue cura.
Est opus huic, haut vulgarem sibi ritè parare
A primis doctrinam annis, versare diurna
Nocturnaq; manu Veterum monumenta, stylumq;
Crebris exercere modis post plurima lecta.
Quid mirum est igitur: per paucos usq; fuisse
Præstantes aliis facundo munere Lingua?
Spectare viros nimirum secula paucos:
Qui facerent Ciceronis more modoy, disertis
Verba, reserentes sermone labella potenti.
O mihi si centum linguas Natura dedisset:
Exornare quibus possem miracula diserta
Lingua, non ullis vulgi interrupta susurris!
Nam tua, SVA. D. A. Potens, homo quivis respicit omnia
Per tua Terrigenum fluctantur pondera mentes:
Blandas seu juret ad leges adstringere voces,
Quas vocitant metricas pueri doctiq; Magistri:
Seu lubeat potius propero manantia cursu
Verba, nec incluso, sed aperto, fringere flore!
Vis Laertiada, brevitatis Tibi cedit Atrida:
Melliferum vincis Thesari culmen Ibymetti?
Svavis enim liquidi Tibi cedit gratia mellis:
Rorantem puro laticem dum fundis ab ore.
Sed quis iam mihi Sufficientes suggeret ipse

loqui vires: q
Blandiloquum du
Dionysius vates
Placavit flammis
Dulciloqua arte
axaq; mollivit
ertur et Amph
axa vocasse son
rugenum vici
Lingua torans.
s certe populo n
Arms nunc posit
avis sua tam lar
Andis, e nitidit
Dulcacidos aut
Duxit: qui dign
sermonem Tulli
suspiciis dudum
Dixite, quæso, m
Roma Patrem
ore triumphar
Laudibus unda
Pro Rostris quot
Terruit hos, ab
Lingua non pau
orro quem recin
Ecce gregis pote
urbas ore suo
Nil minus is
Mentes sermo
Fulgur erat gen
Nunquingens.
Recte hinc Ar
Innumeris Pat
Preco Perichis
Sim: tamen is
tantum facun
Ipsa monens:

na Lingua
 Phoebe
 minores
 alo.
 necum:
 rorum:
 a belli.
 stant
 o rerum.
 iate,
 a.
 e culmen:
 ire labori
 ura.
 e parare
 tiurna
 stylumq;
 orta.
 fuyde
 ingua?
 ficos:
 ferti
 enti.
 ijet.
 a
 harris!
 respicit or
 a mentes:
 e voces,
 Magistri
 cursu
 flore!
 trida:
 metti?
 a mellis:
 b ore.
 ret ipse

loquii vires: queis Orphea dicere possim
 blandiloquum dignè, satis et memorare: quid ille
 distonius vates ope Svada fecerit olim.
 placavit flammis rapidis Acheronta sonantem.
 Dulciloqua arte sua sylvas et traxit opacas,
 axaq; mollivit, mollivit cornea quaq;
 fertur et Amphion, Thebana conditor Arcis,
 axa vocasse sono testudinis ac prece blanda.
 ragenum vicit populum Demogthenis olim
 lingua torans. Tremuit quiris juvenumq; senumq;
 s certe populo nunc tympana rauca tubasq;
 armis nunc positis spavit quog; foedera Pacis.
 ris sua tam large sitientia labra rigavit
 ndis, e nitidis Parnadi fontibus haurtis;
 Dulcacidos aut quis somnos in vertice Pindi
 Duxit: qui dignis possit celebrare politum
 sermonem Tulli numeris: quem copia fandi
 suspiciens dudum letis devexit ad astra?
 Dicite, queso, mihi quoties Clarissimus Author,
 Roma Patrem Patria quem quondam libera dixit,
 ore triumphavit: Magnis haud sufficit ejus
 laudibus unda Caballini fontis repetenda.
 Ro Rostris quoties is dicens terruit hostes?
 Terruit hos, aliosq; crexit munere linguae:
 Lingua non paucos servavit munere salvos.
 Porro quem recinam, recinam modulamine curto?
 Ecce gregis poterat sedare ferocis is ipse
 Turbas ore suo: dederat quas turpiter Urvi.
 Nil minus is norat blando mulcere Suorum
 mentes sermone: a docto quem fuderat ore.
 Fulgur erat gentis fulmen tonitruq; Pelasga,
 Vindexq; pugnans, pugnans atq; omnia miscens.
 Recte hinc Archidamus, quem tunc quog; Martius arbor
 Innumeris Patrie spoliis reddebat onustum,
 Preco Perichis erat, dicens: ut victor in armis
 Sim: tamen is lingua densò me fulmine vincit.
 Tartum facunda valet excellentia Lingua,
 Ipsa monens: verò maneat ut consona Verba:

CEDANT ARMA TORE, CONCEDAT LAUREA LINGVÆ
Ergo igitur, radiet tantæppum laude Siada,
Nos quoq; Pieridum hæc qui florida visimus antra,
Non tantum toties, quoties occasio iussit,
Iurit eam lingua coluisse stylog; Latino,
Optimus est fandi qui scribendiq; Magister;
Sed quoq; mille modis Svada stimularit ad usum,
Et qui Nisfiaci Lumen Tolumeng; Lycæi.
Atq; illud tenus hæc ussit: prodiret ad ACDUM
Ipsa Novum donec studiis addicta Juventus.
Civilem puto quem dabimus civiliter, Actum,
Luce stylum hæc exculturi solemniter omnes,
Facturig; et honoribus ipsi sacra novellis
Herois, Proarum prisco sat sanguine clari:
De PULCHRO fulgens cui surgit gloria MONTE
Soloe proinde Cohors, linguam circumflua: solve
Bina labella Viro; propria qui Nobilitate
Clarior ipse cluet, laudato tramite currens.
Quod superest: Veneror Te nunc, veneranda Corona,
Te, veneranda Corona Virorum, quotquot adestis,
De veneror precibus: vacuas ut detis et ipsi
Dicturis aures. Vos, quæso, attendite: quid nos
Ad Nisum doceat præclarus noxter Apollo.
Neu pigeat, repeto, consuetò more benignas
Attendisse aures, linguisq; ausijse favorem,
Ac placido vultu nostro inclinasse labori.
Sic Vos Pallas amet: sic vestros Pnoebus Honores
Mactet, et Eusebie multis vos laudibus ornet.

JOH. GEORG. NEUMANN
Gort. Lics.

...at cor illius **U**allia
...us sup oleum : et ipi
...ata sup dnm quam non
... emittet : et non dabit
...actuationem iusto **T**u
...ces eos : in putrem mitteris
... sanguini et doli no
...nt dies suos : ego aut
... dominic.

...erit dominus captivitatem plebis sue
...erit mei ds
... quonia soul
... me homo : **Q**uia
... impugnans tribulavit me
... sauciat me in
... multas bellas ad
... me **A**b altitudine
... ego vero in te spero **I**n
... sermones meos in do
... tuncbo quid faciat michi
... ota die verba mea
... rsum me : omis cogitatio
... um **I**nhabitabit

Nolite sperare
in capnas nolite conparare
ne si affluant nolite cor
Sicut inquitus est deus huius
quia putabas dei est et tibi con
miserordia : quia in reddis
q: uetera opera sua . **ps david**
Dicit dominus in terra : ad te de
vigile **S**icut in te anima
ra : in terra in terra tibi
in terra **I**n terra deserta in
agrola sic in sancto appa
ut uiderem uirtutem tuam
glam **Q**uoniam in terra
miserordia tua sup uitas :
laudabunt te **S**ic benedi
et in uita mea : et in nomine
maius meas **S**icut in
et pinguedine repleatur an
et labris exultationis lau
bit os meum **S**ic memor fui
lram meum in matutina
talor in te : quia inisti ad
meus **E**t in uelamentis ala

...at cor illius... allia...
...us sup oleum : et ipi...
...ata sup dñm...
...emittet : et non...
...actuatorem iusto...
...des eos : in putrem...
...sanguinū et...
...nt dies suos : ego aut...
...dignū.

...ertit dominus captivitatem plebis sue
...scere mei dñs
...quonia soul
...ne homo :
...impugnans tribulavit me
...miserant me
...antiam multa bellantes ad
...me Ab altitudine...
...ego vero in te spero
...sermone meos in dno
...tuncbo quid faciat michi
...ota die verba mea
...rum me : omis cogit
...unt

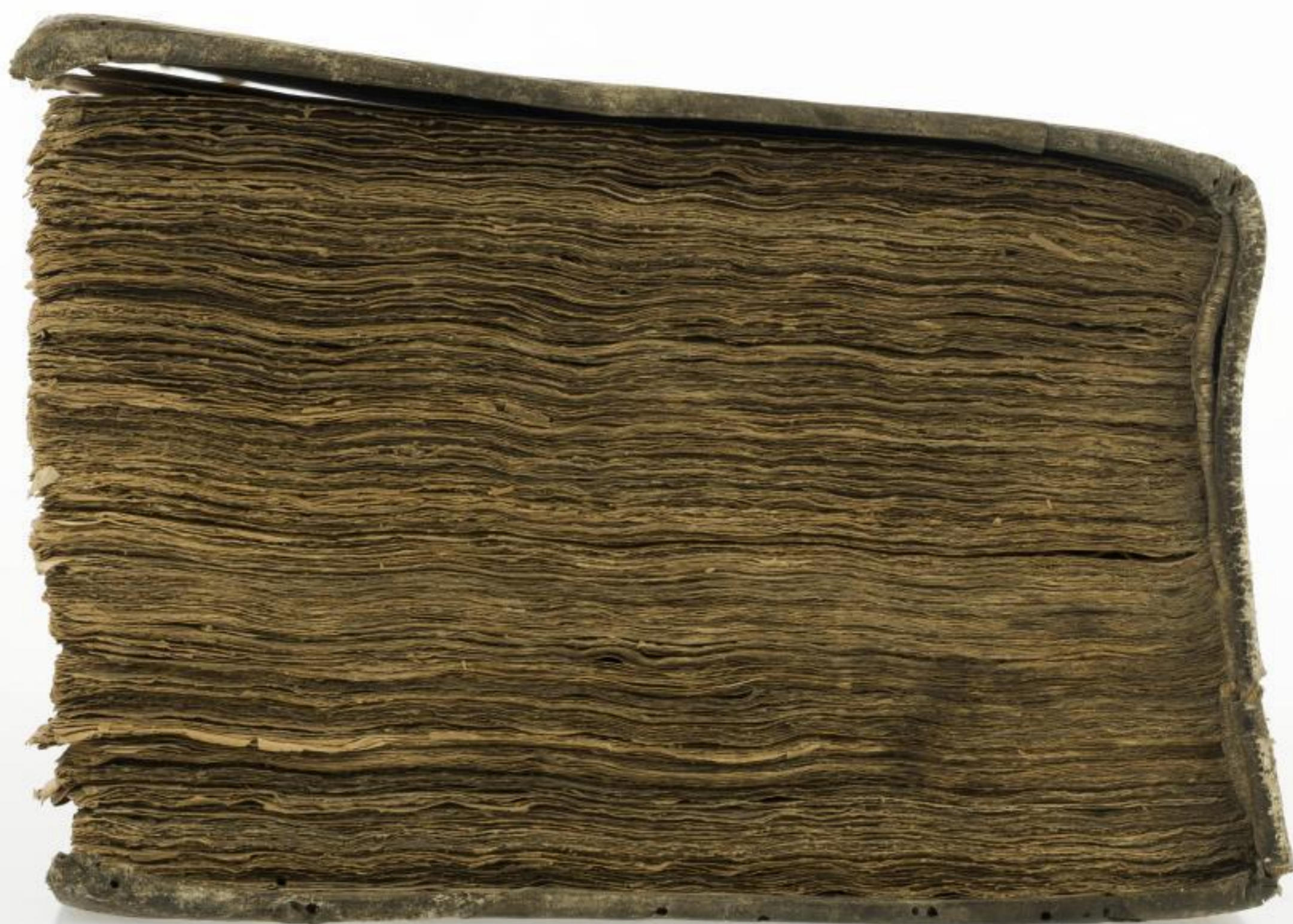
GRAND
PALAESTRA
ORATORIALE DE FLORENCE

TOMUS
IV.

132.

OPUS
PALATII
METROPOLITANI

TOMUS
IV

739

...olite sperare
...capinas nolite compa
...si affluant nolite
Semel in die orate
...putribas det est et ubi
...idiam : quia in reddis
...spera sua : ad te de
...is : ut in te sperem
Dignus es in terra
...in terra sancta
...ola sit in sancto
...ut viderem virtutem
...iam : noniam michi
...cordia tua : si letum
...audabunt te : si letum
...vita mea : et in nomine
...viamis meis : si letum
...et pinguetudine repleatur
...labius meus : si letum
...os meus : si letum
...in te : quia in nomine
...et iudicium

AUGUSTI
GYMNASII
GORLICENSIS
PALAESTRA
ORATORIO-POETICO-SCENICA,

EXERCITIA
ORATORIA, POETICA, SCENICA,

publice
aut in Perorantium Cathedra, aut in
Theatro Scenico,

A
Florentissima Juventute Scholastica
Gymnasii Gorlicensis,

intra
Doctrinae instauratione ac publicatione

DECENNIIUM ULTIMUM,
AUDITORIBUS ac SPECTATORIBUS

ERUDITIS,

PRAESTITIT
M. CHRISTIANO FUNCCIO

RECTORI GORLICI.

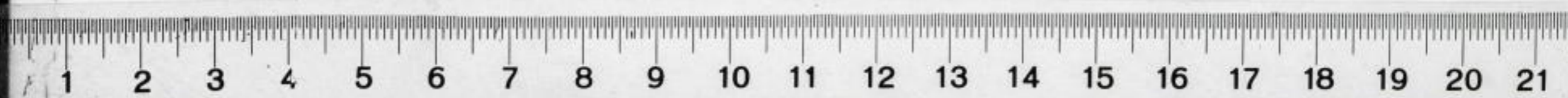
*pleraque anno s. somptuos, h. e. e. prompta
memoria, exhibit.*

TOMUS IV

Handwritten Latin text in a Gothic script, likely a liturgical book or manuscript. The text is arranged in several columns and includes various headings and entries. Some legible words include 'Pater', 'Oratio', 'In die', and 'Nativitas'. The script is dense and characteristic of the late Middle Ages.

XI. Perpetuum Rei verae
Monumentum, Posteritati,
si quae futura, sera, iussu
Auctoritate Amplissimi
mi Ordinis, positum

99

ut Solas insperante:
 ut Viri devotens Decorem!
 et Cariam, Vos Lusati, Marmorferte!
 Ferte Marmor:
 tanti Gerois Tumulo quod imponatur.
 Pro dentem ferte Stylam:
 atq; corpore Titulum bene inscribite:
 M. M. F. F. DECUS PAUDE. VIT.
 GRATIA VIRTUS.
 C. U. S. H. SIB. HOC. TENUS. MAR-
 MORE. CIL. V. C. H. H.

Vivet

Call. G. G. G. G.
 B. B. B. B. L. L. L. L.

75

115

710

liefen und billigen Verkauf zu belegen
sind erbotlich selbst Joseph Gumpel in Dresden
H. Handgelehrte nach bey begabener Golegans
mit Abstattung pfändlicher Aferwant und ger
kranden Erbbrüderung zu erweisen und zu
pfänden. In wie im übrigen Solange wir
war in dieser Beabligkeit sein, werden

Doro

Joseph Gumpel

Joseph Gumpel Postmeister
Scheinitz - Leipzig

854.

